

KOSMICKÉ ROZHLEDY

NEPERIODICKÝ VĚSTNÍK ČESKOSLOVENSKÉ ASTRONOMICKÉ SPOLEČNOSTI PŘI ČSAV

4/1973

KOSMICKÉ ROZHLEDY, neperiodický věstník Československé astronomické společnosti při Československé akademii věd

ročník 1973

číslo 4

XV. valné shromáždění IAU, Sydney, 21. - 30. srpna 1973

Značná odlehlost místa konání XV. kongresu IAU od světových astronomických center i všeobecné finanční nesnáze většiny vědeckých institucí velmi účinně omezily účast na kongresu, jenž svým rozsahem byl podstatně skrovnější než předešlé sjezdy v Brightonu, Praze a Hamburku. Kongresu se totiž zúčastnilo necelých 700 členů IAU a pozvaných účastníků ze 41 zemí.

Úvodní zasedání valného shromáždění se konalo 21.8. ve velké hale sydneyjské university a týž den odpoledne začaly schůze komisí, jež pokračovaly v průběhu celého kongresu. Podle obvyklé tradice konaly se v průběhu kongresu tři slavnostní přednášky, proslovené významnými astronomy: 23.8. přednášel J.P.Wild na téma "Nový pohled na Slunce", 27.8. C.H.Townes o mezihvězdných molekulách a 28.8. D.W.Sciamia o raných fázích vývoje vesmíru.

Z dalších akcí uvedme ještě témata společných diskusí komisí:

- I. Precese, planetární efemeridy a časová škála.
- II. Hvězdná infračervená spektroskopie.
- III. Kinematika a stáří hvězd v okolí Slunce.
- IV. Původ Měsíce a satelitů.
- V. Velmi krátce trvající úkazy.
- VI. Vnější vrstvy nov a supernov.

Závěrečné zasedání valného shromáždění se konalo 30. srpna. Na kongresu byli zvoleni noví předsedové komisí a noví funkcionáři Unie. Byly ustaveny další dvě komise IAU (Meziplanetární plazma a heliosféra, Ochrana stávajících i potenciálních stanic observatoří). Komise č. 43 (Hydromagnetika) byla naopak zrušena. Příští XVI. valné shromáždění IAU se bude konat r. 1976 v Grenoblu ve Francii.

Výkonný výbor IAU (1973 - 1976):

President: L.Goldberg (Kitt Peak, USA)

Místopředsedové: B.J.Bok (Tuscon, USA)

J.G.Bolton (Sydney, Austrálie)

Ch. Fehrenbach (Marseille, Francie)

W. Iwánowska (Torun, Polsko)

B.Lowell (Jodrell Bank, Velká Británie)

E.R.Mustěl (Moskva, SSSR)

Generální sekretář: G.Contopoulos (Solun, Řecko)

Asistentka generálního sekretáře: E.A.Müllerová (Ženeva, Švýcarsko)

Poradci: B.Strömgren (Kodaň, Dánsko)

C.de Jager (Utrecht, Holandsko)

Presidenti komisí:

4. Efemeridy: R.L.Duncombe
5. Dokumentace: J.C.Pecker
6. Astronomické telegramy: P.Simon
7. Nebeská mechanika: P.J. Message
8. Posiční astronomie: G. van Herk
9. Astronomické přístroje: A.B.Meinel
10. Sluneční činnost: K.O.Kiepenheuer
12. Záření a struktura sluneční atmosféry: R.G.Giovanelli
14. Fundamentální spektroskopická data: R.H.Garstang
15. Fyzikální studie komet, malých planetek a meteoritů:
A.H.Delsemme
16. Fyzikální výzkum planet a satelitů: C.H.Mayer
17. Měsíc: S.K.Runcorn
19. Rotace Země: C.Sugawa
20. Poloha a pohyby malých planetek, komet a satelitů:
L.Kresák
21. Světlo noční oblohy: J.L.Weinberg
22. Meteory a meziplanetární prach: B.A.Lindblad
24. Fotografická astronomie: P.Lacroute
25. Hvězdná fotometrie a polarimetrie: M.Golay
26. Dvojhvězdy: S.L. Lippincottová
27. Proměnné hvězdy: M.W.Feast
28. Galaxie: E.Holmberg
29. Hvězdná spektra: A.A.Bojarčuk
30. Radiální rychlosti: R.F.Griffin
31. Čas: H.Enslin
33. Struktura a dynamika galaktické soustavy: L.Perek
34. Mezihvězdná hmota a planetární mlhoviny: H. van Woerden
35. Stavba hvězd: L.Mestel
36. Teorie hvězdných atmosfér: R.Cayrel
37. Hvězdokupy a asociace: I.R.King
38. Výměna astronomů: P.M.Routly
40. Radioastronomie: J.N.Parijskij
41. Historie astronomie: O.Gingerich
42. Těsné dvojhvězdy: T.Herczek
44. Astronomická pozorování za hranicemi zemské atmosféry:
A.Code
45. Spektrální klasifikace a mnohobásově barevné indexy:
C.O.R.Jaschek
46. Vyučování astronomie: D.Mc Nally
47. Kosmologie: M.S.Longair
48. Astrofyzika vysokých energií: M.J.Rees
49. Meziplanetární plasma a heliosféra: E.N.Parker
50. Ochrana stávajících i potenciálních stanovišť observatoří:
M.F.Walker

Kromě dvou předsedů komisí má Československo ještě 8 zástupců v organizačních komitétch jednotlivých komisí.

Čs. delegace na kongresu byla jen tříčlenná. Každému jsem položil obligátní otázku: co vás osobně na kongresu nejvíce zaujalo?

A zde jsou odpovědi:

Člen-koresp. ČSAV doc. Luboš Perek, ředitel Astronomického ústavu ČSAV, předseda 33. komise IAU:

"Především mne zaujala přednáška M.J.Reese o černých dírách a dvojhvězdách, pronesená v rámci společné schůze "Proměnné zdroje X-záření" komisí č. 27, 40, 42, 44 a 48. Nejen pro atraktivní